

MUSEET MIDT IKS

Sikringsplan Samlinger 2022-2027

Museet Midt IKS Strandgata 7, 7900 Rørvik post@museetmidt.no org.nr 991 500 502 MVA, kontonr. 4202 10 98439

INTRODUKSJON

Museet Midt IKS (MMI) skal ha planer som dekker alle sider av samlingsforvaltningen. MMI skal ha vedtatte planer for hele museet som dekker:

- Innsamling
- Registrering, digitalisering og tilgjengeliggjøring
- Bevaring og sikring
- Beredskap

Denne planen tar for seg bevaring og sikring av MMIs gjenstandssamlinger. Museet har en egen sikringsplan for bygningene.

Sikringsplanen har til hensikt å strukturere MMIs arbeid med samlingene, med fokus på bevaring og sikring.

Del 1 tar for seg inntak og konserveringspraksis.

Del 2 tar for seg oppbevaring av samlingene i magasiner og utstillinger.

Del 3 tar for seg sikring.

Planen spesifiserer følgende mål:

- Etablere egnede mottakslokaler på hver avdeling.
- Etablere rutiner for forebyggende konservering av gjenstandene ved og etter mottak.
- Konservering skal være et av tiltakene i samlingsforvaltningsarbeidet om utvalgte felles tema.
- Etablere forebyggende konserveringskasser for ulike typer gjenstander.
- Kartlegging av sikring av museumsgjenstander i utstillinger.
- Gjennomføre målinger av relativ luftfuktighet, temperatur og lys ved alle magasiner, og føre klimalogg.
- Erstatte alle halogenlys med LED.
- Revidere rutiner for å sjekke tilstand på tyverisikring.

DEL 1: INNTAK OG FOREBYGGENDE KONSERVERING

MMI har opprettet en Samlingsseksjon som tar overordnet ansvar for utvikling av samlingene, herunder innsamling. Samlingsseksjonen fungerer som museets inntaks- og avhendingskomite.

Samlingsutviklingsplanen tar for seg innsamlingspraksis, ved inntakskomiteens organisering og mandat, samt kartleggings og innsamlingsområder i MMI. De avdelingsvise innsamlingsplanene inngår også i samlingsutviklingsplanen.

Inntaksprosedyrer

Samlingsseksjonen vurderer inntak og avhending ved hjelp av rutiner og kriterier beskrevet i MMIs samlingsforvaltningshåndbok, inkludert faglig forankring, utvikling, relevans og proveniens/historikk, bevaring- og magasineringsaspekt, kostnad, etikk, juridisk avklaring og risikovurdering.

Standard på lokaler for mottak og preparering

Per i dag har ingen av avdelingene tilfredsstillende lokaler for mottak og preparering. Tilfredsstillende lokaler vil være lokaler som er adskilt fra samlingene, og som ikke andre funksjoner. Dette er for å unngå risiko for spredning av potensielle skadedyr og skadeinsekter, samt unngå at mottatt gjenstander blir skadet på grunn av annen aktivitet i lokalet. Sårbare gjenstander, som tekstiler, kunst, foto og arkivalier bør ha mottakslokaler som har egnede forhold med tanke på lys og temperatur.

Det er et mål å etablere egnede mottakslokaler på hver avdeling.

Forebyggende konservering

MMI mangler kompetanse innen gjenstandskonservering, og må bruke eksterne aktører for å få gjennomført konservering.

Forebyggende konservering omhandler gode bevaringsforhold som vil forebygge eller bremse nedbrytningen av materialet, i utstilling, i magasin og ved transport. Det omhandler også etableringen av gode håndteringsrutiner som vil beskytte objekter fra slitasje, skader og annen negativ påvirkning.

Magasinerte gjenstander skal beskyttes mot støv, lys og andre negative påvirkninger. Noen gjenstander er for store for å emballeres, andre gjenstander er så ustabile at de må emballeres.

Alle museumsobjekter skal merkes. Merkingen kan være direkte eller indirekte, det er viktig at merkingen ikke skader objektet eller andre objekt over tid. Om objektet er emballert skal denne også merkes.

Det er et mål at det etableres rutiner for forebyggende konservering av gjenstandene, og ikke bare ved inntak av nye gjenstander. Rutinemessig gjennomgang av samlingene må dokumenteres.

I sammenheng med MMIs overordnede samlingsforvaltningsfokus, der utvalgte tema vil være førende for registrering, digitalisering og tilgjengeliggjøring, er det et mål at konservering også blir den del av dette.

MMI skal etablere forebyggende konserveringskasser for ulike typer gjenstander.

DEL 2: OPPBEVARING AV SAMLINGENE I MAGASINER OG UTSTILLINGER

Det er viktig at gjenstandssamlingene har gode oppbevaringsforhold, uavhengig om de er oppbevart i nærmagasin, eksternmagasin eller i utstillinger. En forutsetning for å kunne ta gode beslutninger om oppbevaringstiltak er klimamålinger, og deling av disse slik at museet effektivt kan prioritere tiltak. Kunstmuseet fører en kontinuerlig klimalogg, mens de andre avdelingene gjennomfører dette ved stikkprøver. Det er et mål om at for alle magasin, og på sikt utstillinger med museumsgjenstander, skal føre kontinuerlig klimalogg.

Magasinkartlegging

Museet har ulike type magasiner som klimakontrollerte magasin, tilpassede rom i kulturhistoriske bygg på museumsområdet, samt et par eksterne lager i form av låver som er leid. Namdalsmuseet har i tillegg et lager på Sagbruksmuseet.

Museet har til sammen 26 magasin, hvor 14 er i moderne eller rehabiliterte bygg, to er i låver, en er i et uthus, og resten er i kulturhistoriske bygninger. Seks er museets magasiner er klimakontrollert.

Våre kunsthistoriske gjenstander oppbevares i klimakontrollerte magasin med 100% tilfredsstillende tilstand.

Våre kulturhistoriske gjenstander oppbevares i ulike magasin, med 7% er oppbevart under svært gode forhold, 90% under tilfredsstillende forhold og 3% under ikke tilfredsstillende forhold.

Våre fotografier er oppbevart 25% under svært gode forhold og 75% under tilfredsstillende forhold.

Våre båter er oppbevart 65% under svært gode forhold, og 35% under tilfredsstillende forhold.

Museet har som mål om å gjennomføre målinger av relativ luftfuktighet, temperatur og lys ved alle magasiner.

Gjenstander i utstillinger

Museet har gjennomført en magasinkartlegging, og har som mål å gjennomføre en tilsvarende kartlegging av gjenstander i utstillingslokaler. Per dags dato er det kun Kunstmuseet som har et visningslokale, og dermed større kontroll over utstilte gjenstander. For de andre avdelingene vil det være nødvendig med en større kartlegging.

DEL 3: SIKRING

Denne planen tar kun for seg sikring av gjenstandsamlingene, men personsikkerhet kommer alltid først. I MMIs beredskapsplan (under utvikling) beskrives risiko, prosedyrer og oppfølging helhetlig.

MMI og hver avdeling har egne HMS-rutiner som innebærer årlig kartlegging av risiko og tiltak, og kvartalsvis vernerunder.

Distriktsseksjonens arbeid med sikringsplaner

Distriktsseksjonen har en rådgivende og veiledende funksjon, som bistår de ni kommunene som er minoritetsiere i Museet Midt, lag og frivillige i Namdalen innen museums- og kulturarvområdet. Kommunene har fortsatt eier- og forvaltningsansvar for sine museumsanlegg.

Seksjonen har utarbeidet sikringsplaner for alle museumsanleggene i distriktet. Tiltaksplanene følges opp i tett samarbeid med kommunene. Alle anlegg bortsett fra ett, er kommunalt eid, og det er derfor kommunen som har ansvar for sikring av personer, bygg og gjenstander. Et viktig tiltak for seksjonen er å få museumsanleggene inkludert i kommunens eksisterende rutiner for brannvern.

BRANNVERN, BRANNFØREBYGGING OG BRANNSIKRING

Brann er den største risikoen for museets samlinger. Museet har generelt sett gode rutiner brannvern, brannforebygging og brannsikring, som for eksempel oppkobling til den lokale brannvaktentralen.

Kunstmuseet:

Rutiner for brannsikring og brannforebygging er i samarbeid med huseier. Kulturhuset i Namsos er et murhus, og det er derfor minimal fare for utvendig brann. Siden bygget er et offentlig flerbrukshus er man avhengig av brannsikringen og -forebyggingen av huseier, for sikring av huset som brukes av andre aktører. Huset er delt inn i tre brannsoner, hvor museets galleri og magasiner befinner seg i to av disse sonene.

Riangalleriet ligger på et høyere nivå enn tilhørende utstillingslokale, med svært vanskelig tilgang til lokalet ved en brann. Tilgang til rommet er med trapp, trappeheis og branndør. Ved forestillinger i Kulturhuset der det brukes følgespot, benyttes en luke i Riangalleriet ut mot scene og sal, dette er svært ugunstig og øker risikoen for skade på kunsten som blir berørt eller utsatt for varme fra lyskasterne.

Kystmuseet:

Kystmuseet har lagt ned store ressurser på brannvern og brannsikring. Norveg, Borgstua, Berggården og bryggerekka har alle sprinklingsanlegg og tyverialarm. I tillegg er bygningene tilknyttet brannvaktentralen i Namsos. I fiskeværret Sør-Gjæslingan er det også eget brannvarslingsanlegg og egne brannpumper.

Namdalsmuseet:

De interne magasinene i Hallvardmolåna, Båthuset og Kringkastingshuset har brannsikring i form av røykvarslere med direkte kobling til den lokale brannstasjonen i Namsos. Det interne lageret, Prestegårdsburet og de to eksterne lagrene, har ikke brannvarsling.

Sagbruksmuseet:

Det er utarbeidet nødvendige rutiner for brannvern, brannsikring og brannforebygging. Papirarkivet er lagret i brannsikre arkivskap. I 2021 oppstod det brann på Tørka, springelanlegget ble utløst, brannvesenet responderte raskt og alle rutiner fungerte. Museet har lært mye av hendelsen, har innført og fortsetter å innføre nye brannsikringstiltak på alle avdelinger.

KLIMA

Lys

Museet skal gjennomføre en kartlegging av lysforholdene i magasin og utstillingslokale. Per dags dato er det lysskjerming i de fleste magasin, og tidligere nevnte kartlegging av utstillingslokalene vil vise tilstanden og behov for tiltak. Kunstmuseet er allerede i gang med et rehabiliteringsprosjekt om lyssituasjonen i utstillingslokalet.

Museet har som mål å erstatte alle halogenlys med LED.

Temperatur og relativ fuktighet

Museets har i stor grad kontroll på temperatur og relativ fuktighet i magasinene, gjennom blant annet målinger og avfuktere. Det er ikke optimale forhold i alle magasinene, men det jobbes med å forbedre tilstanden. Igjen er det utstillingslokalene hvor museet har mindre kontroll, og kartleggingen vil være verktøyet for å identifisere behov og tiltak.

Skadedyr og skadeinsekter

For det meste er det god kontroll på skadedyr- og insekter i magasinene, med rutiner for feller og oppfølgende tiltak. Unntaket er Namdalsmuseets magasin, som er ikke sikret godt nok mot skadedyr- og insekter, men det er til nå ikke registrert angrep der.

Kartleggingen av utstillingslokalene vil også se på skadedyr- og insekter, og det vil lages en oppfølgende tiltaksplan etter kartleggingen.

TYVERI

Tre av museet avdelinger har tyverialarm i noen av bygningene, samt video-overvåkning noen steder. Ellers er bygningene låst, med system for nøkkeloppbevaring. Museet har som mål å revidere rutiner for å sjekke tilstand på tyverisikring.